

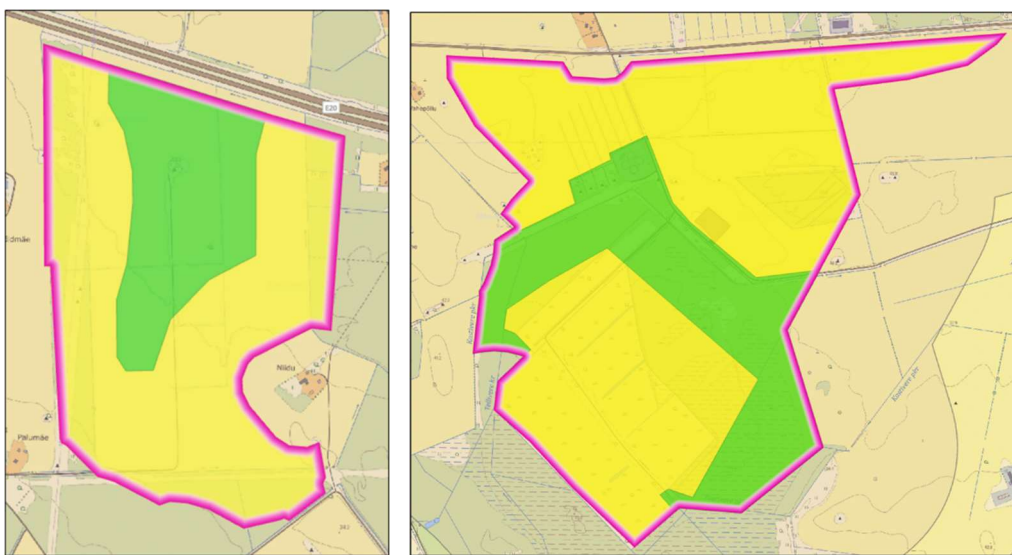
Jõelähtme Vallavalitsus
Keskkonnakomisjon

06.01.2025

Jägala XII ja Maardu XV uuringuruumide geoloogilise uuringulubade taotluste tutvustus (Tariston AS)

Tariston AS tegeleb lisaks teedehituse, taristuobjektide ja -rajatiste, asfaltbetooni tootmise ja paigaldamise ning riigimaanteedde aastaringse hooldusele ka ehitusmaavarade kaevandamisega. Ettevõtte eesmärk on tagada ehitusmaavarade kättesaadavus piirkondades, kus nende järgi on nõudlus nagu suuremad teedehitus- ja taristuobjektid, tuulepargid, kaitserajatised. Karjäärade paiknemine nende lähedal aitab vähendada nii transpordist tulenevat keskkonnajalajälge (CO₂ emissioonid) kui ka ehitusmaksumust.

Tariston AS on lähtunud antud Jägala XII ja Maardu XV uuringuruumide valikul sellest, et Harjumaal on puudus kõrgekvaliteediga ehituslubjakivist. Suuresti seetõttu algatati ka Vabariigi Valitsuse poolt 23.12.2021 otsusega nr 447 Harju maakonnaplaneeringu maavarade teemaplaneeringu ja keskkonnamõjude strateegiline hindamine (KSH). Selle eesmärk on saavutada ühiskondlik kokkulepe ehitusmaavarade kaevandamiseks tulevikus, mis arvestab kõikide keskkonna või muude piirangute, sh asustuse ja nende elukeskkondadega. KSH kohaselt on oluline tagada kõrge kvaliteediga ehituslubjakivi vajadus vähemalt lähimaks 25 aastaks, mille saavutamiseks on vajalik kasutusele võtta uusi kõrgemargilise ehituslubjakivi leiukohti. Harju maakonna maavarade teemaplaneeringu koostamise käigus on valminud esialgsete potentsiaalselt kaevandamiseks sobilike riigi huviga alade kaardikiht, mille järgi on valitud taotletavad Jägala XII ja Maardu XV uuringuruumid. Jägala XII uuringuruum asub Jägala piirkonna riigi huviga lubjakivi ala läänepoolseima lahustüki (ala nimetus „Jägala 1“) keskosas ja Maardu XV uuringuruum Maardu piirkonna „Maardu III“ kirdeosas (joonis 1). Mõlemad alad jäävad joonisel tähistatud rohelistele aladele.

Joonis 1. Väljavõtted Harju maakonna maavarade teemaplaneeringu kaardirakendusest. Vasakul on potentsiaalselt lubjakivi kaevandamiseks sobilik riigihuviga ala „Jägala 1“ ja paremal potentsiaalselt lubjakivi kaevandamiseks sobilik riigihuviga ala „Maardu III“. Rohelisega tähistatud alad on riigi huviga kaevandamiseks sobiliku ala ja kollasega tähistatud alad on riigihuviga kaevandamiseks sobilikud alad piirangutega.

Taotletavates uuringuruumides on eesmärk välja selgitada alal leviva lubjakivi kvaliteet, paksus ja lasumistingimused, mis võimaldavad paremini hinnata võimalikku kaevandamist aladel. Kuivõrd on varem olnud oluline aluseks võtta ka maavarade teemaplaneeringut, siis nüüd oleks võimalik uurida, kas kaevandamiseks valitud sobilikul alal kaevandamine on ka otstarbekas. Seda saab täpsemalt hinnata siis, kui on valminud geoloogiline uuring. Kaevandamise otstarbekus sõltub paljuski kaevandamistingimustest, sh maavara kvaliteedist. Kuna kõrgemargilise lubjakivi varu Harjumaal on jätkuvalt kriitilisel tasemel ning kasutusolevate Harku ja Vao lubjakivimaardlate, kus kõrgemargilist lubjakivi levib, laiendamine on väga piiratud, siis on geoloogilise uuringu teostamine eelpool toodud aladel väga olulise tähtsusega. Erinevalt teistest geoloogiliste uuringuloo taotlustest lähtub Tariston AS poolt esitatud taotlused (Jägala XII ja Maardu XV uuringuruumid) küll riigihuvidega aladest, kuid uuringuala piirid võtavad arvesse ka keskkonnakaitselisi piiranguid ja kaugust majapidamistest.

Tariston AS palub Jõelähtme vallavolikogu keskkonnakomisjonil nii arutlusel kui ka otsuse tegemisel Jägala XII ja Maardu XV uuringuruumide geoloogiliste uuringulubade taotluste osas arvestada Tariston AS poolset kirja ja edastada meile kirjalikult ka komisjoni otsus või tekkinud küsimused

Lugupidamisega

/ allkirjastatud digitaalselt /

Kauri Kiiman

Mäenduse valdkonna juht